

MOZGÓ KÖNYVTÁR ÉJSZAKAI KÖBORLÁSOK

Írta: VULPES, (KÁLNOKI IZIDOR.)

ÁRA 24 FILLÉR.

.....
326.417
.....

OSZK

XVI.

SZÁM

IV.

ÉVFOLYAM

Főbizományos Söhenk Ferencz
könyvtárcserkedése Budapest.

American Shoe Company

Ltd.

Budapest, V., Doro'tya-u'cza 6. sz.

Kizárólagos elárusítója a
következő világhírű ameri-
kai czipőgyártmányoknak:

Uraak részére:

CLAPP. BARRY. WALK-OVER.
COMMON-WEALTH

Hölgyek részére:

SOROSIS. COUSINS. PATRICIAN

Gyermekek részére: PIEHLER

Kiváló amerikai vadász- és sport
czipőkülönlegességek

Kérjen árjegyzéket!

ÉJSZAKAI KÓBORLÁSOK

Irta : VULPÉS.

(Kálnoki Izidor.)

LELTÁRI SZÁM 2250/152

NÖVESZTI

és dússá
teszi
a haját a

**GARA-féle
PETROLEUM-
HAJSZESZ**

ára 2 korona.

Főszétküldés hely

**GARA GÉZA ÉS
TÁRSA** drogéria

A HATTYUHOZ
BUDAPEST,
IÓZSEF-KÖRUT 80.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

26. számú szelvény

Egy üveg Gara-féle Petroleum-hajszesz rendelésénél ezen szelvény ellenében 1 csomag Gara-féle Petrolchampon-port ingyen adunk. (Tessék e szelvényt kivágni.)

!! ÉKSZERVÁSÁRLÓK FIGYELMÉBE !!

**Zirner Testvérek utóda Liszt Hugó ékszerész
Budapest, IV., Váci utca 5. sz. (Kristóf-tér).**

A pontos címre ügyelni tessék!

Előszó.

Untalan kóborlója az éjszakának egészen másmilyen embereket ismerek és látok, mint a nappali emberiség. Nem hiszem, hogy a mimikri teszi, hogy az éjszakai ember átalakul; sötétebb lesz, zárkózottab, más lelkü és más gondolkodásu. Inkább gondolom, hogy a meglevő lélek, a veleszületett hajlandóság teszi, hogy éjszakaivá lesz az ember, hogy keresi a sötétséget és magányt, a csöndet vagy — a legnagyobb lármát: a tivornyát. Úgy lesz az emberekkel is, mint a lepkével vagy a madarakkal. A mikor lesz a lepke vagy a madár,

már olyannak lesz, hogy vagy nappali, vagy éjszakai.

Aki cinege lesz, nappal csipog, aki bagolynak születik, éjszaka elmélkedik.

Az élete is más az éjszakának, a filozófiája, a morálja. Mások az éjszakai örömek és másmilyenek az éjszakai tragédiák.

Hogy melyik a jobb és melyik a szebb? Gusztus dolga. Nekem, bagolynak az éjszakai alakjaim kedvesek, az éjszakai történeteim szépek.

Hadd mesélem el őket a cinegéknek!...

Az öreg filozófus.

I.

A félkeze egészen hiányzik, a féllába, a bal szintén. De e helyett van valami pótlékja, valami kezdetleges, koppanós falába. Éjszaka, amikor kóborol az Andrassy-uton meg a köruton, a harmadik utcából megösmérjük: Jön az öreg filozófus.

Mert olyan a járása, mint a harangozás. Egy kis koppanás, egy nagy koppanás, bim-bam, bim-bam...

Az öreg koldus. Jussa van rá: félkézzel, féllábbal ugy se tudna dolgozni, meg aztán öreg ember, — csak dolgozzanak a fiatalok.

Vagy egy esztendeje megvendégeltem egyszer. Megevett egy gulyást, mert azt

nem kell aprózni s megivott vagy hat spriccert. Ettől beszédes lett.

— Ezelőtt nappali kódis voltam, uram. Ott ültem a ferenciek temploma előtt. Megjárta valahogy. Harminc-negyven krajcárt hajítottak a süvegembe. De krajcáronként. Ami boszantott. Meg az is boszantott, hogy a legtöbb megkérdezte:

— Ugyan hol vesztette el a kezit-lábát, bátyó?...

Nagyot sóhajtottam s azt mondtam:

— Szadovánál uram, a szadovai csatában.

Egyik-másik még meg is kérdezte, hogy melyik ezredben szolgáltam, ki volt az óbesterem?

Pedig nem is igaz az egész. Sohase voltam Szadovánál. A vasut vitte el a kezemet-lábomat.

No hát egy krajcárért, uram, a templom előtt ülni és még hazudni is egyre!

Most harmadéve mellém került egy új koldus. Aki egész nyomorék, úgy csuszik a földön, mint a csecsszopó gyerek. Attól fogva nagyon megcsappant a jövedelemem. Mindenki csak neki hullatta a krajcárt. Hát tehetek én róla, hogy a vasut nem vitte el a másik lágamat is? Mert nekem már ugyanis mind-egy lett volna.

Akkoriban lettem éjszakai koldus. Mert azt már régen kitapasztaltam, hogy egész napi üldögéléssel a felét se keresi meg az ember, mint a fél éjszakán. A lump az igazi becsületes ember. Az hatost ad, de néha még koronát is. És kínálnak étellel-itallal. Ingyenben is megiszom éjszaka négy-öt üveg sört, meg vagy egy liter bort...

Megkérdem tőle:

— Nagyon szereti az italt?

— Hogy szeretem-e? Mit szeressek egyebet? Senkim sincs és semmim, hát az italt szeretem. Az a familiám, a barátom, a kedvesem. Az ad kedvet a nyomorusághoz és az hoz álmod, a mikor lefekszem. Még a doktorom is az ital: attól ki nő a hiányzó kezem-lábam...

— A keresete milyen?

— Most jó. Éjszaka lehet keresni. Két-három pengő is kinéz egy nap...

— Van-e már félretett pénze?

— Nekem? Nincs. Nem is lesz. Mi nek volna? Lakásra, kosztra elég egy korona. Ruhát nem vehetek, mert urnak néznének. Megiszom a pénzemet.

— De az öregségére csak félrerakhatna...

— Öreg vagyok én anélkül is. Megminél öregebb leszek, annál jobban tudok koldulni...

— De ha pénze lesz, akkor már nem kell koldulni. Ami talán mégis csak szégyen.

— Dehogyan szégyen az, uram. Azaz, hogy talán mégis, de csak eleinte. Amikor megszokta az ember, olyan az is, mint más becsületes mesterség. Akinek ereje van, az erejéből él meg, akinek tudománya van, a tudományából, akinek hiányossága van, a hiányosság-bul... Keservesebb árat fizettem én a mesterségemért, mint sok nagy ur a magáéért.

Felhajtotta a borát és elköszönt.

— No, most az isten megáldja!

— Hát hova megy öreg?..

— A korcsmába...

— De hiszen itt is korcsmában van. Itt is ihatik.

— Most már megyek uram a magam korcsmájába és iszom a magam emberségéből...

És ment. A harmadik utcából is hallatszott még a járása, mint a harangozás. Egy kis koppanás, egy nagy koppanás: bim-bam, bim-bam...

II

A pezsgős szirén.

Télen a kávéházakban tanyázik, nyáron Ős-Budán. Karcsu, hajlékony természetű, jól táncol és hamisan éneklie a János-vitézből, hogy:

Az ő porából nőtt e rózsa,
E rózsa-, rózsa-, rózsa szál...

A Budavári pezsgős-pavillon különös

intézmény. Ott szirének vannak és pezsgő. Ha szomjas vagy és bemégy inni, azt mondod a pincérnek:

— Kérek egy üveg Pomery-t...

Akkor hoznak pezsgőt és hoznak — egy szirént.

Ha ellenben a Blanche kisasszonnyal akarsz csevegni, vagy a Rózsikának udvarolni, mondod a pincérnek, hogy:

— Küldje csak ide a Rózsikát!

Akkor beküldi a Rózsikát és küld hozzá egy üveg pezsgőt.

Mert ők összetartoznak, mint a cseresznye és a magja. Nincs pezsgő szirén nélkül és nincs szirén pezsgő nélkül.

Egy gyermekded lelkü szalmaözvegy tüzesen kurizál Rózsikának. Hetek óta mindennap hivatja pincérrel a Rózsikát.

kát egy kis saroklugasba és hetek óta önti magába a hozzátartozó Pomery-t. A Rózsika is önti magába. Mert azt is tudni kell, hogy a pezsgős szirén úgy iszik, mint a szivacs.

A gyermekded lelkü szalmaözvegyet végre is előveszi egy öreg lump barátja :

— Hallod-e öreg, amit te beszélsz, az égbe kiáltó ostobaság. Iszod a pezsgőt napról-napra és lóvá tesznek napról-napra. A vége az lesz, hogy visszértágulásban halsz meg, mint a ló...

— Dehogy. Az igézően szép lány valóban kedvel.

— Persze, hogy kedvel. Engem is kedvel, amikor pezsgőt iszom. Mindenkit kedvel, aki pezsgőt iszik s mindenkit lóvá tesz.

A gyermekded lelkü szalmaözvegy mosolyog magában. És meggyőződéssel mondja :

— Fogadjunk, hogy ma nem tesz bolonddá.

— Fogadjunk, hogy ma is bolonddá tesz.

És fogadtak.

A gyermeked lelkü szalmaözvegy az állította, hogy iszik reggelig, s aztán a szirénnel karonfogva fog diadalmasan távozni. Az öreg lump azt állította, hogy vele iszik reggelig, ámde a szirén egy alkalmas pillanatban úgy eltűnik, mint a kámfor. Megszökik, akárhogy lesnek is rá...

Hát ittak is reggelig: És egyre lesték a szirént, vajjon csakugyan megszökik-e?...

— Tudom én ezeknek a módját. Ura van neki vagy szeretője, s a mikor te jól berugtál, ő szökik az urához vagy a szeretőjéhez. Ami elvégre mindegy.

A lump nyerte meg a fogadást. És megnyerte másnap is és harmadnap is. Rózsika mindig megszökött.

Aztán a két fogadó gondolt egyet.

— Holnap hadd igyék más. Mi meg rálesünk a szirénre...

És rálestek. Amikor lilalett az ég teje és piros lett az alja, egyszerre egy karcsu alak, himbáló járással kisurrant a pezsgős tanyáról. Kapkodta a lábát és úgy szaladt, mint az agár.

A két alak utána.

A leány beugrott egy kocsiba és elhajtatott. A két leselkedő egy másik kocsiba ugrott.

— Utána! De el ne tévessze valahogy.

És hajtottak soká és messze. A legsötétebb Terézváros keskeny utcáin keresztül és kasul. És végül megállottak egy ház előtt, amelynek éppen most csukódott be a kapuja.

Becsöngetnek.

Egy öreg házmester morogva nyit kaput, de egyszerre széles mosoly ül a képire, amikor zsebrevágja a forintos kapupénzt.

— Itt lakik a Rózsika?

— Ott hátul, ahol a világosság ég. Éppen most jött haza.

A két sötét alak odalopózik az ajtóhoz. A kilincs enged. Lábujjhegyen belépnek.

Konyhán keresztül visz az ut az egyetlen szobába. Az ajtó félig nyitva van. A szoba világos.

És a földön egy alacsony zsámolyon ott ül a szirén. Nagy, tollas kalapja a földön hever, drága selyemruhája föl van bontva. A haja leeresztve.

S az ölében egy gagyogó apróságot tart, aki nagygödrös kezeckéivel csap-

kodja a mellét. A kis gyerek szuszogva, ficánkolva táplálkozik az anyja keblén.

A két éjszakai látogató összenéz. Azután csöndes lábujjhegyen elsompolyognak....

III.

Jó reggelt Huber bácsi!

Azért is érdemes éjszakázni, hogy az ember megvárhassa a hajnalt. Nem a reggelt, amikor már világos az ég alja, amikor már kibujt a nap, amikor már népesek lesznek az utcák. Ez már nem szép idő. Az a szép, amikor még csak dereng. A gázlámpák még égnek, de fölöttük már ott lebeg egy nagyobb világosság sejtése. Az utcákon egy lélek sincs. Az emberek vagy hazamentek

már, vagy még nem bujtak ki az oduból. A jobbik fele most kezd ébredni, a rosszabbik fele most kezd szundikálni.

Tökéletes csend van és tökéletes nyugalom. Az ég lilaszínű. Az éjszaka kékjébe beleolvad a hajnal biborszíne. Az éj boltozatján még látszik egy darab ultramarin kékség, az égbolt szegélyén valami vörösség dereng s közepütt öszfoly a két csudaszín egy csudaszinné.

Akinek felesége van, vagy babája, ilyenkor ne vigye sétálni. Mert ráborul a vállára és szerelmesen sugja a fülébe:

— Ilyen ruhát vegyél nekem!...

Az öreg Huber bölcsen tudja ezt és sohase viszi magával az asszonyt. Pedig minden istenadta nap már az utcán vanilyentájt: hajnalban háromkor. In-

kább egy istentelen nagy kosarat vesz a hátára, kétakkorát, mint maga az ember, s azzal ballag-ballag szép csöndesen.

A rendőr, aki poszton áll, köszönti az öreget:

— Jó reggelt, Huber bácsi!...

Az öreg barátságosan int és megy tovább. Köszöntik a bérkocsisok a sarkon, az utcát seprő házmesterek, az ujságot hordó nénikék, aki csak szembetalálkozik vele, mind köszönti.

— Jó reggelt, Huber bácsi!...

Nem csoda, ha mindenki ösmeri az öreget. Régen járja már a hajnali sétáját a nagy kosarával: harmincöt esztendő óta...

Huber Józsefnek, a közismert öregnek az iromba kosarán kívül hetven esztendő nyomja a vállát. Az egész em-

berke nem nagyobb, mint egy kamasz fiu és nem vastagabb, mint egy lexikon kötet. A nyakára nagy fekete kendő van kötve, mégis köhécsel; a fején télen-nyáron hatalmas báránybőrkuccsma ül, mégis kiment a haja.

Aprókat lépked az öreg Huber, jóformán csak csuszik előre, mert nagyon gyöngé a lába. Csak úgy tolja egyik lábát a másik elé, egy féllábnyira előre, ez a járása. A Zuglóból, ahol lakik, bemegy mindennap a pékhez, a Dohány-utcába bevásárolni. A pék megtölti a kosarát mindig friss zsemlével, kiflivel, sóspereccel. Ezt aztán viszi ki a tüzérkaszárnnyába, ahol korán, a felkelés után eladja a katonáknak. Bizony negyedfél órába kerül ez az ut az öregnek s hogy idejében csinálhassa a vásárt, két órakor éjfél után már a

fejibe nyomja a süvegét, vállára veszi a kosarát s nekivág a cammogásnak.

Harmincöt esztendő óta rójja ezt az utat az öreg Huber József. És harmincöt esztendő óta mindennap megkeres negyven krajcárt. Azzal, hogy ő hat kiflit kap egy hatosért s ötöt ad.

— Bizony nem sok negyven krajcár — mondogatja az öreg Huber. — Nem sok, de nekünk kettőnknek elég. Mert az asszony, — hej nagyszerű feleségem van nekem — az asszony huz valami kegydíjat is, ami elég a lakásra. Főzni meg nagyszerűen tud ebből a negyven pénzből...

Az öreg köhögni kezd. A sok beszéd nem neki való. De azért utána teszi:

— Csak egészséget adjon a jó isten. Mert ha beteg találnék lenni, nagy baj volna. Nem volna mit enni.

És cipeli tovább öreg vézna testét, köhécselve, fáradtan...

A minap egyszer nagy bajban találtam az öreget. Neki támasztja a kosarát egy saroknak és nagyokat fohász-kodva olvasgatja a krajcárjait. A hogy bevégezte, újra kezdi és rázza, egyre rázza ősz fejét.

— Valami baj van Huber bácsi?

— Baj, baj!...

— Hát mi a baj?

— Hiányzik a pénzből. Tíz krajcár hiányzik. Akárhogy olvasom, mindig csak hiányzik...

— Semmi az, hát harminc krajcár-ból is meg lehet élni egy nap...

— Meg lehet, hogyne lehetne — mondja az öreg. — De ha hazakerülök s odaadom a pénzt az asszonynak, az istennek se hiszi el, hogy a hiányzó

hatost nem könnyelmű asszonynépekkel mulattam el...

És a szemére huzva a nagy báránybőr-süveget, szomoruan ballag haza...

IV.

Egy életpálya.

Aki csak egy éjszaka kóborol, rendszerint semmit se lát. Aki minden éjszaka csatangol, csak az ismeri meg az éjszakát és az éjszaka történeteit. A regényt kigondolni hamar lehet, átélni egy egész élet kell hozzá.

Az öreg Mari nénit, aki ma megnézi, semmi érdekeset nem lát rajta. Töpörödött anyóka, aki nagy csontszélű okoluárét tett az orrára s köt, egyre köt. Közben, ha megzavarják, udvariasan igazít utba mindenkit, mintha csak cottillon-figurákat rendezne:

— Itt az urak, ott a hölgyek...

Az öreg Mari néni története néhány névhez és igen sok éjszakához van kötve. A hogy a neve változott, ugy változott az élete is.

(Marika.)

Csöpp jószág volt és vékony. Meztelán járt és kócos volt a haja. Néha véres karcolások látszottak az arcán. De ne higgye senki, hogy ez valami hiénaszivü anyától, vagy lelketlen apától származott, aki véresre verte a kicsikét, ha éjszakai csavargásokból kevés pénzt hozott haza. Ó nem. Marikának nem volt se apja, se anyja. Meghaltak bizonyosan.

A karcolások az üzleti buzgóság nyomai. Mert Marika gyujtót, plajbászt és cipőfüzöt árult éjjeli korcsmákban és

kávéházakban. És más kis lány vagy fiu is árult gyujtót, plajbászt és cipőzsinórt. És előbb ezekkel kellett verekednie, hogy előbb jusson a korcsmába, azután jött csak sor a vendégekre, akiket könyörgéssel kellett megpuhítani, hogy cipőzsinórt vegyenek gombos cipőjükhöz.

Marika gyönyörűen értette mind a kettőt. A kérést jobban. Nagy, fekete szemeivel úgy nézte az embereket, hogy a kőszivüekből is kinézett egy-két garast. Egyre mondták róla:

— Ezekkel a szemekkel még találkozunk!...

(Mara.)

Ugy is hívtuk, hogy Madridos Mara. Mert éppen a Madrid kávéházban ült éjszakánként a kaszirnői trónuson. On-

nan dirigálta a kávékat, puncsokat, csá-
jákat és cognacokat, amik rendesen szil-
vóriumok valának.

Büszke volt és megközelíthetetlen.
Csak a nagyon jó vendégek számára
szállt le a trónjáról, akik francia pez-
sgőt ittak.

A vendégek közül különösen kettőt
kedvelt. Egy fiatal pincért, aki házasa-
ságot ígért neki és egy disznókereske-
dőt, aki négy szobás lakást helyezett
kilátásba.

Mara ingadozott, ingadozott a két
szép ajánlat között, amig végre az ara-
nyos középutat választotta. A disznó-
kereskedő lakását és a fiatal pincér
szerelmét.

(Marietta.)

Fogaton járt, ezreket érő gyémánto-

kat hordott. Sajnos, az automobilon akkor még nem voltak divatban — de sok embert elgázolt volna a szép Marietta. Így csak sziveken gázolt keresztül és kövér erszényeken. Azokat úgy összelapította, mintha automobilon járt volna.

Nizzában, Párisban, a Rivierán, Ostendében épugy hódoltak neki, mint Bécsben vagy itthon. Az ujságok minduntalan cikkeket irtak róla. Vagy agyonlőtte magát valaki miatta, vagy el akarta valaki venni. Az ilyesmiből mindig botrány kerekedik, de Marietta kacagott rajta. Mert neki használt a botrány. Aki agyonlőtte magát érte, még a maradék vagyonkáját is ráhagyta; aki el akarta venni, azt kiváltotta tőle a familiája.

Azt beszéltek, hogy Mariettának mil-

liói vannak, de Marietta elverte a milliót. Kicsi marokban nehéz a pénzt összegyűjteni, mert kihullik belőle.

(Miss Mary.)

Az orfeum téli kertjében hívták így. Akkor már szőke volt, mert a szőkére festett hajban nem látszanak meg a fehér szálak.

Az uraknak mindig azt mondta, hogy ő artista. Tánc- és énekművésznő, de mindig csak a következő hónapban lépett föl.

Minden éjszakáját az orfeumban töltötte, de most már kevés sikerrel. Mert beteges is volt. A mikor szerelemről kezdett beszélni, sokat köhögött közben. A legritkább ember szereti a köhögős szerelmet.

A letört nagyságok eleinte nagy ér-

deklódést keltenek, de utóbb megunja őket az ember. Mindig a multról beszélnek. Így nem lehet a jelennek élni...

(Mari néni.)

Lett hát belőle Mari néni. Kulcsárné, akinek azonban nincs meg a hozzávaló kastélya.

Csendesen ül és kötöget. Csak ha valami régi ismerőst lát, akkor villan meg a szeme a csontkeretes okuláré mögött. És mindjárt elkezdene beszélni régi szép időkről.

De nem hallgatja meg senki. Az ő elfogadó terme nem alkalmas hosszabb eszmecsere folytatására. Annyit mégis elmond a régi barátainak.

— A kis lányom már tizenegy éves. Mindennap megkeres harminc-negyven

krajcárt. Gyufát, plajbászt és cipőfjüzőt árul...

— Hogy hívják a leánykáját?

— Marikának...

Mi minden történik, amíg a Marikából is Mari néni lesz?

V.

A duggazdag Kuncsi.

Ugy történt, hogy egyszer-valamikor, talán már tiz esztendeje, Kuncsi ezres bankót váltott. Nem olyan ezrecksét, ami mostanában járja, koronásat, hanem igazi, sulyos, nagy ezrest, aki forintokba számítódik.

Nagy dolog volt az ilyen ezres bankó s a hétköznapi életben vajmi ritkán került forgalomba. Mert akinek sok a pénze, akinek garmadával vannak oda-

haza az ezresei, annak kisebb bankója is van bőven, akinek pedig kevés a kis bankója, annak nincsen is ezrese. A kinek sok van belőle, röstelli felváltani nyilvánosan, mert feltűnést kelt vele, akinek kevés van belőle, sajnálja felváltani, mert ki tudja, mikor kerül össze megint ezres bankóval?

Akinek egy ezrese volt a régi világban, hónapokig megélhetett kényelmesen, anélkül, hogy egy garast is kiadott volna. Vendéglőben, kávéházban elég volt fizetéskor kivenni az ezrest s már a főpincér elkezdett hajladozni.

— Oh, kérem, nincs annyi váltópénzem. Méltóztatnék csak hagyni. Majd legközelebb fizet a méltóságos ur...

A hitel és a méltóságos cím ilyenkor egyszerre születik meg.

Tehát Kuncsi egy alkalommal ezres

bankót váltott. Hogyan történt a dolog, még ma sincs kiderítve. Számosabb verzió kering az emlékezetes eseményről, mint hajdan valamelyik Lajos király feleségének nyakláncáról.

Egyszerű észjárású emberek még ma is azt hiszik, hogy Kuncsinak volt egy ezrese, s mivel már nagyon muszájt, felváltotta. Az élelmesebbek azonban más magyarázatot hirdetnek. Szerintök egy milliomos gyáros akart fizetni s akkor vette észre, hogy nincs kisebb pénze az ezresnél. Odafordul a mellette ülő Kuncsihoz:

— Ejnye Kuncsikám, adjon csak egy forintot kölcsön.

Kuncsi ránéz s elszörnyedve kérdi:

— Maga, a milliomos tőlem kér kölcsön egy forintot?...

— Igen, mert ki akarom fizetni a fe-

ketémet s nincsen kisebb pénzem, csak egy ezres...

— Ej, hát váltsa fel az ezresét...

— Igen ám, de nem akarom, hogy protznak nézzenek! Még azt hiszik, hogy hivalkodni akarok.

Kuncsi fölényes mosolylyal mondja:

— Hát adja ide, majd én felváltom az ezrest. Én nem törődöm vele, ha hivalkodónak néznek is.

És mikor jön a pincér, bemondja:

— Volt két feketém, három szivarom és egy pohár cognac...

És kivágta az ezrest.

Igy történt-e, máskép-e, mindegy. Kuncsit másnap már úgy hívták, hogy a duggazdag Kuncsi. Az éjszakai lokálisokban iszonyu tekintélye lett. A fiakkeresek köszöntik az utcán, a pincérek méltóságos urnak szólitják. Ha

belépett valami helyiségbe, az emberek elkezdtek egymást lökdösni:

— Ez a híres nábob, a Kuncsi. Mindig ezresekkel fizet...

Jöhet ugyanakkor Károlyi Sándor gróf vagy Odesclalchi herceg, a pincérek a duggazdag Kuncsi kabátját segítették le, ő elébe toltak karosszéket, őt féltették a légvonattól, neki kedveskedtek és bókoltak.

A hajdan szegény, egyszerű, szolgálatkész Kuncsi pedig lassan-lassan gögös lett, elbizakodott, finnyás és goromba, mint egy pokróc. Szinte nőtt egy-két fejjel és olyan büszkén jár az utcákon, mint egy oligarcha. Cvikker helyett monoklit hord és elvből senki-nek se köszön előre. Akik őt üdvözlik tiszteletteljesen, azoknak a kezével int, hölgyeknek a fejével biccent. A pincé-

reket, ha nyolcvan esztendősek is, letegezi s a kocsisnak is csak röviden adja ki a parancsot, úgy foghegyről:

— Hajts!...

Mindenütt megfordul, de mindig csak a legelőkelőbb helyeken és a legjobb társaságban. Csak igazi urakkal barátkozik s azokat egyszerűen agyonnyomja előkelőségével, fölényével és egyéb kiváltságaival.

A lányos mamák és papák mindenfelől kerülgetik. Estélyekre hívják, bállokra, ebédekre, vacsorákra. És sóvár szemekkel nézik, vajjon nem ül-e a megelégedés és tetszés mosoly az arcára, amikor az eladó csemete nagy pirulások között eléje kerül. Ezer és ezer ember mindig azon töri a fejét:

— Vajjon kit fog elvenni a duggazdag Kuncsi?...

Szabó, suszter, divatárus, senkinek sem szállit szivesebben, mint neki. Nagy dolog az, hogy eldicsekedhetik vele:

— Nálam dolgoztat a dusgazdag Kuncsi!

Amikor éjszaka befordul Ós-Budavár kapuján, egyszerre az övé lesz minden mosoly és minden szemragyogás. Mohó vágygyal kísérik a mozdulatait, a pezsgős-pavillonok parancsnoknői pedig sietnek kiadni a rendeletet.

— Elvira, Matild! — A legszebb lányok az ajtóba!... Hátha bejön a dusgazdag Kuncsi...

Ő pedig sétál, jár-ke, előkelő mozdulatokkal és büszke fölénynyel. Hajnal felé pedig belékapaszkodik egy uri barátja karjába s mintha nagy kegyet gyakorolna, leereszkedően mondja:

— Veled megyek be a városba. A te kocsidon... Nincsen váltott pénzem...

S ilyenkor mindenki tudja:

— A méltóságos ur lusta a zsebébe nyulni, hogy egy ezrest váltson.

VI.

A fürdőlump.

Azt mondják, az ur a pokolban is ur. Nos akkor a lump a menyországban is lump, sőt Abbáziában is, vagy Siófokon, Ostendében vagy Lipiken, amik sokkal költségesebb helyek, mint a menyország. Szóval, a fürdőlump nem olyan fürdővendég, aki véletlenül lumpol, hanem olyan lump, aki véletlenül fürdőbe megy.

A fürdőlump a dolgok természete szerint a hajnali vonattal érkezik meg.

Nem azért, mert hajnalban akar megérkezni, de azért, mert éjszaka akar elindulni. És megérkezvén hajnalban valamelyik csöndes fürdőhelyre, vajjon mi okosat csinálhat? Lefekszik aludni. És alszik, mint a tej.

Ez az alvás oka mindennek. Mert aki reggel lefekszik, az este kel föl. És aki este kell föl, le nem fekszik hajnalig, ha bottal kergetnék sem.

A lump tehát megjelenik a vacsoránál. Frissen, formásan, mintha skatulyából vették volna ki. Mindenki mást már kimerített, elcsigázott a sok mászkálás, járkálás, a forró nyári nap égető melege. Ő ellenben ragyogó és mosolygós, friss és előlről akarja kezdeni az életet.

Az asztalok mellől vidám «szervusz»-olások fogadják. Persze, mert a lum-

pot mindenki ismeri. A tudósról csak a halála után tudják meg, hogy ért valamit, a költőt vagy íróat akkor kezdik figyelemmel kíséreni, amikor már kiszaradt a poétai vénája (sietnek is róla konstatálni, hogy már nem tud írni), a lumpot ellenben virágjában fedezik fel és becsülik meg.

Sugták is egymásnak az emberek s megy a nagy hir asztalról-asztalra:

— Nagyszerü fiu ez a Bandi. Csupa élet, csupa vidámság. No, lesz itt vig-ság, jókedv, mulatság.

Kapva-kapnak rajta, versenyeznek érte, hivogatják, csalogatják:

— Ide gyere, Bandi. Mellénk szegődj, Bandi.

Egyszerre ő lesz a fürdői élet közép-pontja. Kábitó mosolyok szállanak fe-léje, a cigány az ő nótáit játszsza (mert

ő primással is te-tu bruder), a poharak pedig mindenfelől csengenek feléje:

— Ebből igyál Bandi, nagyszerű

— Kocints velünk Bandi!

Bandi koccint badacsonyival, ismeri a Pommeryt, Greno-t, sőt a szegényebb sorsuakat sem veti meg, még a Transylvániá-ból is fölhajt egy pohárral.

Éjfél felé, amikor rendesen már mélyen horkol az egész fürdőkolónia, nagy hangos még az élet a fürdőtelepen. Vig zene szól, pohár csendül és mindenfelé folyik a pezsgő. Bandi most már hangos és ő vezényel.

— Annak a szőke asszonynak huzd a fülébe moré, hogy a szivét kihegedüld. Pincér, pezsgőt ide száz üveggel és — száz szál gyertyát mellé...

Lassan-lassan szökdösni kezdenek a

vendégek. Bandi mindenkit inzultál, aki olyan bectelen, hogy haza megy.

Most már magának mulat Bandi. De végre is lett egyszerre az éjjeli nyugalomnak.

Hajnalban ezenfelül nagyszerű ideája támad Bandinak. Azoknak a hűtelen asszonyoknak, akik csufosan cserben hagyták, éjjeli zenét ad. No, nem is aludt egy lélek se a fürdőn. Inkább zene-bona lett olyan, amelyről még a fővárosi lapoknak is részletes leveleket irtak a helyi tudósítók.

Az emberek kiugráltak az ágyukból és eszeveszettül orditoztak, az asszonyok segítségért kiabáltak, a tűzoltóság kivonult, a cigányokat pedig megbírságolta a főszolgabíró.

Mert, amikor az ur mulat, vagy megverik a cigányt, vagy megbírságolják.

S a főáldozat a nagybögős. Annak vagy a bögjét, vagy az oldalbordáját törik be.

A fürdőlump pedig másnap éjjel utazik tovább. Mert a fürdőlumpnak olyan az élete, mint a Tiszavirágé, Ezé egy napig tart, azé egy éjszaka.

VII.

A pofonember.

Hányszor támad az embernek iszonyú vágya, hogy valakit pofonüthessen? Az ember hallgatja a parlamenti beszédeket, vagy olvassa a politikai cikkeket és irodalmi kritikákat, vagy elmélkedik a koalíció terveiről. Mingyárt benne van a kellő hangulatban. Vagy

a felesége számláit hozták haza éppen, vagy a várva-várt légyottot zavarta meg valami számárság; a pénz nem jött meg, amit vártunk, vagy az anyós megjött, akit nem vártunk. Kis dolgok, nagy dolgok akárhányszor felizgatják ugy az embereket, hogy egyéb vágyuk sincs, csak valakit pofonütni.

Ha az olyan könnyen menne. De hát a pofozott ember rendesen visszaüt. És néha esetleg nagyot üt. Bicska is lehet nála, amit belém döf. A legenyhébb esetben pedig botrány lesz a dologból és még párbaj is vagy becsületsértési pör. Belekerülünk az ujságba, szaladgálni kell a rendőrségre, a bíróhoz. Egy pillanatnyi öröm megrontja a kedvünket egy hétre.

Milyen jó volna akárhányszor, ha az embert éppen elfogja a pillanatnyi

düh, ha elénk állana egy jól öltözött gentleman és szólana ekkép:

— Ahogy látom, uraságodnak a jelen pillanatban dühösnek méltóztatik lenni.

— Persze, hogy az vagyok.

— Kérem, ilyenkor a legcélrányosabb, ha az ember a dühét valakin vagy valamin kitölti. Az állott vizet is le kell csapolni, különben mocsár lesz belőle. Legcélrányosabb ilyen hangulatban egy tükröt beverni, vagy valakit pofonvágni...

Ilyenkor már az ember dühösen néz a tolakodóra és célzatosan mondja:

— Valóban, erre volna a legnagyobb kedvem...

Az idegen most rejtélyesen mosolyog, s kedveskedve mondja:

— Igazán boldog vagyok, ha nagyságodnak szolgálatára állhatok. Tíz forint-

ért engem úgy üthet pofon, a hogy kedve tartja...

...Nos hát én éjszakai kóborlásaimban gyakran találkoztam ilyen szolgálatkész gentlemannel. Nem is egygyel, hanem kettővel. Testvérek voltak. Jó termetű, csinos figurájú legény volt mindenik. Az idősebbiket Serák Györgynek hívták, a fiatalabbikat Serák Józsefnek.

Nem együtt jártak, hanem külön-külön. (Testvéreknek nem való, hogy egymásnak konkurenciát csináljanak.) Bejárták az éjjeli kávéházakat, korcsmákat, lumphelyeket. És ajánlkoztak boldognak, boldogtalannak:

— Tíz forintért pofonüthet az ur!...

Gyakran akadt vállalkozó, aki belement a mulatságba. És egy bolond tizet csinál, akárhányszor megesett, hogy

a Gyurka vagy a Józsi két-három, sőt négy vagy öt pofonnal és tizessel ment haza.

Az utóbbi években a gazdasági pangás a Serák-fiuk üzletét is erősen megrontotta. Tíz forintból elvégre egy pezsgős vacsora is kikerül, nemcsak egy pofon. A legények tehát mérsékelt, erősen leszállított árakon pofoztatták magukat. Lementek öt forintra, aztán háromra, végül kettőre is és egyre.

Ez a kis ár lett a Józsi végzete. Mondja egyszer egy mészároslegény.

— Egy forintért pofonüthetlek?...

— Igen.

— A hogy én akarlak. Egy kedvemre való pofonnal?

— Igen.

A mészáros erre úgy vágta pofon, hogy menten összetört az állkapcája.

Hónapokig feküdt a szegény Serák Józsi betegen, sohasem lett belőle egész ember. Meg is halt szegény vagy negyed-éve.

Az idősebbnek, Györgynek, a szomorú ezet se vette el kedvét a mesterségtől. Elvégre nem lehet minduntalan mást kezdeni. Megmaradt továbbra is a pofonok mellett.

Egyszer megkérdeztem tőle:

— Hogy jutottak maguk arra a gondolatra, hogy a pofonból is meg lehet élni?

György elmesélte az élete jelentősebb fázisait. Úrasági inas volt. S a gazdája sokat verte. Akármit csinált, kijárt érte a pofon. Az asszony is pofozta. (Itt szokhatta meg olyan nagyon.)

No, gondolta, negyven forint havi fizetésért mindennap két pofon egy ki-

csit sok. Hátha fobban lehetne értékesíteni a pofonokat?

És lett belőle pofonember.

Sok pénzt keresett össze Serák Gyurka világéletében. De neki meg az volt a baja, hogy elitta a pénzt. Az Isten se győzte volna pofozni, annyit ivott. Nyolc-tíz pofont is elivott egy-egy éjszaka.

Most vasárnap aztán az alkohol pofozta meg szegényt. Meghalt a Szent István-kórházban...

Sose lesz nekünk több ilyen jó pofonemberünk...

VIII.

Az oroszlán-szelidítő.

Esténként nagy tömeg bámulja a rettenthetetlen embert. Mert hiába, sem-

mi se imponál jobban, mint a félelmetlenség, a férfias erő, a parancsoló akarat.

Benne pedig, a délceg szőke németben hihetetlen mértékben vannak meg ezek a nagy tulajdonságok. A ketrece, amiben fenevadaival mutogatja magát, akkora, mint egy báli terem s körülötte hemzseg a sok bestia: oroszlánok, tigrisek, jegesmedvék. Bömbölnek a vadak, csattogtatják a fogukat, de a mikor rájuk szegeződik a szürke szemek kemény, éles tekintete, amely szinte husba vág, egyszerre meghunyászkodnak s mint a szemérmes leány, szégyenlősen elfordítják a fejüket. És ő jár-kei a vadak közt, korbácsával végigsuhint az akaratoskodókon és rákényszeríti a félelmes szörnyeteket, hogy alázatos kutya módjára a

porban meglapuljon előtte és csóválgassa a farkát...

A Wampetits szögletes asztala körül, miközben egyre fogynak a rózsaszínü Ujházi-spriccerek, erről a csuda-ember-ről folyik a szó.

— Micsoda bámulatos akaratérő lakik az ilyen emberben. És ijesztő bátorság. Minden pillanatban az életével játszik, minden oldalról a halál pislog feléje ravasz sárga szemével s neki meg se rándul a pillája. Pedig improduktív munkát végez. Milyen nagy dolgokra lehetne felhasználni, milyen hasznos irányban lehetne értékesíteni ekkora erőt, akaratot és bátorságot!...

Azután arról beszélnek, hogy miféle tulajdonságával hat az állatszelistő a vadállatokra.

— Föltétlenül a bátorságával — véli

a társaság egyik tagja. — Abban a pillanatban, amikor ijedtséget, megriadást árul el, hacsak egy pillanatra is visszaugrik, el van veszve. Csak a féltelmetlenség az, ami a bestiákat féken tartja...

— Én azt gondoltam, — mondja más valaki — hogy a szemében van valami delejező erő. Figyeljétek csak meg, minden állatszelistítőnek éles, szürke szeme van. Egyetlenegyét ismertem, a ki feketeszemű volt. De mindjárt a pályája elején összetépték az oroszlánjai. Mert a fekete szemben kevesebb a hipnotizáló erő.

— Dehogy — vetik ellene. — Hipnózisról szó se lehet. Hogy a te feketeszemű állatszelistítődöt összetépték az oroszlánok, annak nem a szeme volt az oka, de a mestersege. Hiszen a legtöb-

jét összetépik előbb-utóbb a fenevadak. Hogy a bátorság fontos tényező, az természetes. Persze, hogy nem gyáva embereknek találták ki az oroszlánszelidítést. Ezeknek a mutatványoknak az igazi titka a nyersség, a brutalitás, a kegyetlenség. Irtózatossal veréssel tanítják be az állatokat s éppen a veréstől való félelem az, ami a rab oroszlánt vagy a ketrecbe zárt tigrist féken tartja. Az állatszelistítő — ezt tanuljátok meg — kegyetlen, brutális, vadállati hajlandóságú ember. Félelmetes és embertelen. Kegyetlen mindenkivel szemben, aki a közelébe kerül. Bizonyosan valami perverz gyönyörűséget érez, amikor üthet, verhet, pusztíthat és kínozhat. S azért szerencse, ha az ilyen ember állatszelistítő lesz. Mert ha más mesterségre menne, a kegyetlen

hajlandóság akkor is benne van s akkor gyilkossá lesz vagy emberkinzóvá.

Ebben hamar megállapodik az egész társaság. Igen bizony, a kegyetlen hajlandóság teszi, a brutális, az embertelenség. S mintha messziről is helyeslés jönne, a szomszéd-állatkertből áthallatszik egy-két oroszlán és tigris bömbölése...

És ezzel kihörpöntik boraikat s hazamennek a legények, A csöndes, éjszakai városligeten keresztül sétálnak, brutális és vad, kegyetlen és szívtelen emberekről elmélkedve.

Előttük fiatal pár halad. Hatalmas szál ember, olyan vállakkal és karokkal, mint egy medvéé. Mellette egy filigrán csöpség, finom, lágy, ringó járású asszonyka.

És a hátulballagók hallják az ifju pár beszélgetését:

— Nézzed Olgicám, bemehetnénk még ide a korcsmába egy pohár borra.

— Persze. Már megint korcsmába mennél. Ördögöt fogsz menni, hazajössz szépen... Majd adok én neked lumpolni...

— De fiacskám, hisz te velem vagy. Egy kicsit elbeszélgetnénk egy pohár bor mellett...

— Semmi beszélni valód! Te csak fogd be a szádat...

— De...

— Csitt! Csönd legyen, mert a fejedhez vágom ezt a ridikült...

— Olgicám! Az emberek meghal'ják...

— S aztán? Mi közöm nekem az emberekhez? És mi közöd van neked az emberekhez?... Megállj csak, kerüljünk csak haza. Majd megtanítalak keztyübe dudálni!... Majd kiverem én a

fejedből a bort meg az embereket!...

A férfi behuzta nagy fejét széles vállai közé, meglapult csöndesen, csak oldalt vetett egy ijedt tekintetet a szaporabeszédü asszonykára.

Egy gázlámpa alá értek, amely megvilágította őket. Az oroszlánszelidítő volt a feleségével.

IX

Peti bácsi.

A külső Józsefváros bölcs kádija a Peti bácsi. Ő oszt igazságot, ő tartja fenn a rendet, ő békit össze haragosokat, ő bünteti a hibásokat és vétkezőket. De nemcsak bíró, aki az ítéletet hozza, hanem prófusz is, aki egyben végrehajtja. A büntetés, amit kiszab, rendszerint testi fenyték. A gyerekeknek barackot nyom a fejökre, a lányok-

nak megcibálja a fülét, a felnőtt delikvenseknek pedig megítél és egyuttal sajátkezüleg aplikál néhány tekintélyes pofont.

Tessék aztán az ilyen ítélet ellen apellálni.

No, de Peti bácsi ítéletei ellen különben sincs felebbezés. Először, mert Peti bácsi igazságos, aki bölcsen és érdem szerint osztja a pofonokat, úgy, hogy minden kliense, ha még úgy zug is a füle, magában tudja és érzi: «Ejre bizony rászolgáltam,» — másodszor meg, mert Peti bácsi szörnyüsesen erős ember. Hát merjen valaki apel-
lálni! Bizony a Peti bácsiból kinéz egy ujjabb büntetési pofon.

Peti bácsi — hogy őt magát is le-
irjam — hatósági személy. A közbiz-
tonság szolgálatában működik, azaz
magyarán rendőr. Nagy szál ember s
olyan vállalai vannak, mint egy bikának.
A hangja bömbölő, a járása peckes, a

fellépése erélyes, a tekintélye nagy, az öntudata szinte a büszkeségig megnőtt.

Peti bácsit többnyire éjjeli szolgálatra osztják be s mindig a legveszedelmesebb helyekre teszik a legsötétebb Józsefvárosban. S ahol ő posztol, ott nincsen baj. Nincs éjjeli csendháborítás, nincs közszemérem ellen való kihágás, nincs verekedés, nincs lopás, utonállás, késelés.

— Mert miért? — magyarázza ezt maga Peti bácsi. — Csak azért, mert mindenki ismer és tisztel. A Józsefvárosi csibész, a mikor meglát a posztton, lekapja a süvegés és illedelmesen köszön: «Jó estét Peti bácsi»... s azután meghuzódik. Aznap nem verekszik össze a pajtásaival, nem dobálódik korcsmában sörös üvegekkel s nem mer a bicska után nyulni. Mert tudja, hogy nagy rendellenességért nagy pofonok járnak. Ha mégis történik valami s behivnak valamelyik korcsmába,

avagy privát verekedéshöz, szépen megjelenek és aki hibás, jól megpofozom. Aztán hazakergetem aludni. Hát nem jobb ez, mintha bekisérem? Ott becsukják éjszakara csavargók és piszok népek közé. Aztán kihallgatják, elítélik pénzre vagy elcsukásra. Egy pár napi keresetétől esik el, megszegyenítik, rápirítanak. Ha én elintézem a dolgát sommásan, egy pár csattanós pofonnal, mire kijózanodott, bizony eljön másnap megköszönni a szivességemet:

— Köszönöm alássan Peti bácsi, hogy olyan jó volt hozzám!...

És csakugyan, amíg így mesél a derék rendőr, odasompolyog melénk egy napszámos ember. Lekapja a süvegjét és úgy beszél:

— Köszönöm Peti bácsi a nagy szivbeli jóságát!...

Rámordul a Peti bácsi.

— Ugyan mit köszönsz te semmiházi?

— A tegnapi pofonokat!...

— Bizony csak rászolgáltál!

— De rá ám. Már a fele keresetemet elittam az este, amikor a Tompor Józsi cimborával összeverekedtünk. Ő is kutya legény és én is kutya legény vagyok, nagy baj lett volna, ha a Peti bácsi széjjel nem pofoz bennünket.

Ezt aztán már sugva mondja:

— Már a kezemben volt a bicska! Ha Peti bácsi nem jön, talán a börtönben ülök gyilkosságért.

Peti bácsi haragosan rázta a fejét s az arca vérvörös lett. A napszámos ember meg beszél tovább, akadozva, remegő hangon:

— A Peti bácsi «rendreutasítása» után szégyenkezve hazaballagtam. Ott volt csak az igazi baj. Az asszonyt a kapuban találtam, fekete kendővel a fején, a könnyek potyogtak a szemeiből. Az egyik gyereket az ölében vitte, a másikat a kezénél vezette. Mondok neki:

— Hát te hová mégy ilyen éjszaka?

— A Dunának!

— Bizony Peti bácsi, — így végzi a napszámos — ha csak egy negyedórás-kát késem, sose találom meg többet az asszonyt és a két szép gyerekeket...

Peti bácsi iszonyu haragosan nézi az elbeszélőt. Aztán morogva kérdi:

— Hány pofont adtam neked az éjszaka?

Mondja a napszámos:

— Lehetett vagy négy...

— No, az kevés volt — mondja a Józsefváros bölcs kádija. És fölemeli a kezét és hatalmasan megpofozza a napszámost.

— Megérdemeltél te ötöt is...

És a napszámos, mint aki mindent lekivittelt a világgal, boldog mosolylyal ballagott haza...

X.

Az olcsó fiakker.

Oh, ilyen sok van. A legtipikusabb az Árpád.

Az Árpádnak csinos kocsija van, gummikerekes, és jó két trabberje. Maga az Árpád jó kocsis és ravasz, élelmes fickó. Gondolja, minek álljon ő a «stand»-ján estétől reggelig hiába és várja a jó szerencsét. Inkább elejbe megy a szerencsének, amit a fiakkeres-beszédben úgy hívnak, hogy «cserkész».

Aki Nápolyban járt valaha, bizonyosan ismeri a cserkésző kocsisokat. Mert ott szabály az, ami nálunk kivétel. Ha egy jól öltözött ember kilép a hoteljéből, nyomban üldözőbe veszi egy cserkész. És megy utána és egyre beszél hozzá:

— Nagyon jó kocsim van. Egyszeribe elviszem, a hova akarja.

Az idegen nem is felel. Megy tovább:
— Tessék beszállni, olcsón viszem...
Az idegen erre se hederit.

— Megmutatom a város nevezetességeit...!

Az idegen legfeljebb annyit mond, hogy:

— Hagyjon békében...

A cserkész azonban tovább kíséri:

— Nagyon jó helyekre viszem. Pompásan fog mulatni...

Egy-két perc múlva megint kezdi:

— Sok szép nő van ám Napoliban...

És kísér és beszél és alkuszik és ígér órákig. Ha bemegy egy boltba, megvár, amíg kijössz. Ha átmegy valami átjáró téren, a következő utcában újra eléd vág. Végre már szánalomból is beülsz a kocsijába s a végén a kíséret költségeit is kibeszéli belőled a ravasz kocsis.

A pesti cserkésző nem ilyen tolakodó,

de ügyesebb. Ő már messziről kivesszi, hogy kit lehet becsalni a kocsijába.

Ahol egy vagy két elegáns hölgyet lát a cserkész egy vagy két urral, ott megjelenik Árpád s táncoltatja a lovait. Akkor már kinézte, hogy ezek vacsorázni mennek valahova a zöldbe. Bizonyosan villamosra akarnak ülni.

A cserkész vár, hogy megkérdezzék, vajjon szabad-e. De nem kérdezi senki.

Erre megszólal ő:

— Nagyságos ur, egy olcsó fiakker volna itt.

Az olcsó szóra a legtöbb ember felüti a fejét:

— Mennyiért vinne el?

— Tessék csak beülni, majd megalkuszunk...

— Nem oda Buda — mondja a vendég. — Csak mondja meg, mit kér.

— Elviszem a nagyságos urat konflis-áron...

Erre beleülnek. Boldogan, mert mégis csak szép dolog az okos takarékosság.

Megy a kocsi a Wampetits felé. Utközben valaki gondol egyet:

— Ejnye, ha fiakkeren megyünk, mehetnénk Budára is. Valahová ki, például a Hűvösvölgybe.

— Vagy a Gellérthegyre.

— Vagy a Svábhegyre.

Megegyeznek a márvány-menyaszonyban. Mikor kiérnek, az egyik odaszól a kocsisnak:

— Árpád, maga itt marad. Megvár bennünket. Rendeljen magának vacsorát...

Árpád mosolyog. Örvend, hogy jó pszichológus volt megint:

— Köszönöm, nagyságos ur. De kérem, visszafelé már nem gilt a konflis ár...

— Jó, jó... — mondják az urak. Csak nem lehet hölgyek előtt a kocsissal alkudozni! S a kocsi most már föltét-

lenül kell. Hogyan mennének más-képp haza?

A fiakkeren jövő vendégeknek nagyon drága a vacsora a zöldbén. A legborsosabb áru ételeket ajánlja a pincér, a legjobb borokat hozzá és egyenesen kinézik őket, ha nem isznak pezsgőt vagy legalább májusi bort. A cigány nekik huzza egész este, az Árpád pedig úgy vacsorázik odakünn, mint egy herceg. Pörkölt nem kell neki, de libapecsenye meg dinnye, s megiszik legalább két liter bort.

Istenem, micsoda számla lesz ebből!...

És az egész ügyet az olcsó fiakker tette...

Árpád is jól járt az üzletnél. Mert ő a várakozást is fiakker-árban számítja föl s a végén persze borraivalót kér. «Ugyis olyan olcsón hoztam ki az uraságokat!»...

Másnap pedig a ravasz fiakkeres vígan cserkész tovább...

„GLOBUS“

PÉNZINTÉZETEK MŰINTÉ-
ZETE ÉS KIADÓVÁLLALAT
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
BUDAPEST, ARADI-U. 8.

.....

Készít legmodernebb kivitelben mindennemű nyomtatványokat s üzleti könyveket. Litografált részvények, betéti könyvecskék, csekkek és értékpapírok leg-
☉☉ jutányosabb árakon. ☉☉

.....

Kérjen árajánlatot mintákkal.

== Telefonszám: 23—45 és 98—70. ==

Felvilágosítás díjtalan.

**SZABADALMAKAT
VÉDJEGYEKET ÉS
MINTAOLTALMAKAT**

MEGSZEREZ

**☞ SZABADALMAKAT ☞
ÉRTÉKESÍTŐ VÁLLALAT**

PÁSZTOR (bej. cég.)

BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRUT 17.

Telefon 24-20.

Telefon 24-20.